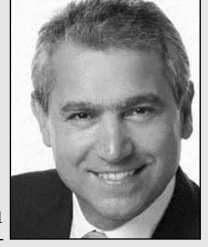

Basında Matematik

Milliyet, 18 Haziran 2011

Anayasa Değişikliği ve YÖK (2)

Abbas Güçlü

Yeni seçilen parlamentonun öncelikli görevlerinden biri de anayasa değişikliği. Üzerinde mutabık kalınan maddelerinden biri de YÖK. İktidarından muhalefetine, üniversitelerden kamuoyuna, bu konuda herkes bir beklenti içerisinde. Hatta YÖK'ün kendisi bile bu anayasa değişikliğini dört gözle bekliyor. Dahası, YÖK Başkan Vekili Yekta Saraç başkanlığında, içlerinde rektörlerin de bulunduğu bir ekip, yeni bir YÖK yasası hazırlıyor...

Bu kez gerçekleşir mi?

Bilindiği gibi YÖK 12 Eylül ürünü bir kurum. 1981 Anayasası'na da bu vesile ile girdi. YÖK de bu çerçevede kuruldu.

Gazeteci olarak YÖK'ü kuruluşundan itibaren, hatta kurulmadan önceki tartışmalara kadar çok yakından izledim. Doğramacı kurdu. En sert muhalifi de dönemin İTÜ Rektörü Kemal Kafalı'ydı...

YÖK öylesi bir kurum ki, kurulduğu andan itibaren kaldırılması istendi. İstenmekle de kalmadı, hemen her iktidar döneminde bu yönde yasa teklifleri hazırlandı. Eğer Teziç'in YÖK Başkanlığı döneminde, rektörlerin hazırladığı yasa teklifi çöpe atılmasaydı, bu sorun çoktan çözülmüştü.

O dönemde, Başbakan Erdoğan, Üniversitelerarası Kurul Başkanı Ayhan Alkış ve bir grup rektörden oluşan ekibe, yeni bir YÖK yasası hazırlayın getirin, TBMM'den geçirelim, gerekli anayasa değişikliğini de gerçekleştirilelim demişti. Bu konuda, gerçekten de samimiydi. Ama Teziç, hocaların hazırladığı taslağı yok sayıp kendi bir taslak hazırlayınca işler karıştı ve bugünlere kadar gelindi...

YÖK, muhalefetteyken hemen her partinin şiddetle karşı çıktığı ama iktidara gelince gücünden yararlandığı bir kurum haline geldi. Bunca yıl ayakta kalması da zaten bu yüzden.

Anayasal özerkliği olmasına rağmen, hep esen rüzgâra göre tavır aldı. Hep bir uçtan, öteki uca gitti. Başkan kimse onun borazanı öttü...

Tam bağımsız özerk bir YÖK, hemen herkesin özlemi ama bu ne kadar gerçekleşir, hep beraber göreceğiz.

Aslında hükümetler ile üniversiteler arasında koordinasyonu sağlayan YÖK benzeri kurumlar, dünyanın her yanında var. Özellikle de koordinasyonu gerçekleştiren, insan gücü planlamasına katkıda bulunan ve en önemlisi de üniversitelerin önünde engel değil, onların gelişmesine olanak sağlayan bir kuruma bizim de ihtiyacımız var.

Yeni YÖK yasası, tek tip üniversite modeline son vermelidir. Her üniversitenin bir misyonu ve vizyonu olmalı, hareket alanı da bu yönde gerçekleşmelidir.

Kimi mühendislikte, kimi sağlıkta, kimi de ekonomide parmakla gösterilecek noktaya gelmelidir.

Başbakan Erdoğan, öteden beri özel üniversitelere sıcak bakıyor. Muhtemeldir ki bu anayasa değişikliği ile bu oluşumun da önü açılacak. Ama kalite erozyonu yaratmayacak önlemler mutlaka düşünülmelidir.

Türban sorunu fiili olarak zaten kalktığı için anayasal güvence altına alınır mı alınmaz mı bilinmez ama üzerinde uzun süre tartışılacağı kesin.

Ekonomik özerklik olmadan, bilimsel özerklik olmaz. Bu yüzden üniversite bütçeleri ve kadro dağılımı, iktidarın ve YÖK'ün iki dudağı arasında olmaktan kurtarılmalıdır.

21 üyeli YÖK, 200'e yakın üniversite karşısında aciz kalıyor. Ya üye sayısı artırılmalı ya da görevlerinden önemli bir bölümü Üniversitelerarası Kurul'a, üniversite senatolarına ve mütevelli heyetlerine devredilmelidir...

Üniversitelerde kaliteyi artıracak, akreditasyonu gerçekleştirecek yeni kurumlar, komisyonlar ya da benzeri oluşumlar YÖK içinde ya da özerk kurumlar olarak hayata geçirilmelidir.

YÖK üniversiteleri denetliyor. Peki, YÖK'ü kim denetleyecek? Yaptığı yanlışlara kim dur diyecek. Son örneğini ÖSYM'de gördük. Onlar hata yaptığında, bu hatanın dal budak sarmadan, kişilere, kurumlara ve iktidara zarar vermeden tespitine ve çözümüne katkıda bulunacak üst organlar mutlaka düşünülmelidir...

En önemli noktalardan birisi de fon dağıtımına adil kuralların getirilmesi ve araştırma odaklı üniversitelerin birer cazibe merkezi haline dönüştürülerek, dünya arenasında boy göstermelerine olanak sağlanmasıdır.

Bütün bunları ve daha fazlasını yapmak o kadar güç mü? Hiç sanmıyoruz. Yeter ki istensin.

Özetin özeti: Başbakan Erdoğan'ın, dünya sıralamasında ilk 100'e girecek Türk üniversiteleri hayali vardı. İşte şimdi bunun tam zamanı. Eğer bunu gerçekleştirebilirse, en az 100 seçim kazanmış kadar haz alacağından eminim!.. ♥

TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyeliğine Atanan İsim Üzerine Sorular!

Abbas Güçlü, Milliyet, 7 Ekim 2008

Boğaziçi Üniversitesi eski Rektörü Prof. Dr. Ayşe Soysal'ın, TÜBİTAK Bilim Kurulu'na üye olarak atanması, akademik çevrelerde en çok konuşulan konulardan biri haline geldi.

TÜBİTAK Bilim Kurulu üyeliğine atanan isim üzerine sorular!

TÜBİTAK'ta kim, ne yapıyor?

Bilim çevreleri, neden, niye atandı sorularına cevap ararken, TÜBİTAK'ın internet sayfasına, Soysal'ın hem neden atandığına ilişkin gerekçeler hem de biyografisi konuldu.

Enteresan bilgiler var. Önce şu bilgilere göz atalım:

“278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanununun 4'üncü maddesinin ‘Başkanın Bilim Kurulu üyeleri arasından atanması halinde, boşalan Bilim Kurulu üyeliği için aynı kontenjandan yukarıda belirlenen usul ve esaslara göre yeni üye seçilir’ hükmü gereğince, Bilim Kurulu üyesi iken, 20 Ağustos 2008 tarihinde TÜBİTAK Başkanı olarak atanan Prof. Dr. Nüket YETİŞ'ten boşalan Bilim Kurulu üyeliği için seçim yapıldı.

Prof. Dr. Nüket YETİŞ 2005 yılında, “bilimsel ve teknolojik alanlarda eser, araştırma ve buluşlarıyla temayüz etmiş ve/veya araştırma ve teknoloji yönetimi konusunda yetkinliği olan, bilimsel ve teknolojik sistem, kurum ve birimleri başarı ile kurmuş ve/veya yönetmiş kişiler” kontenjanından Bilim Kurulu üyesi olarak atanmıştı. [...]

Hazır TÜBİTAK'ın internet sitesine girmişken, Başkan Nüket Yetiş, acaba bugüne kadar hangi bi-

limsel çalışmalarda bulunmuş diye merak ettim. Özgeçmişini inceleyince, hayal kırıklığına uğradım desem yalan olur.

Kocaman bir başlık var: Prof. Dr. Nüket Yetiş'in Yayınları diye. Heyecanla açtım. Kitaplarını taradım. Sadece iki tane çıktı. Biri fakültenin başvuru dosyası, ikincisi ise bir kongrenin bildiri kitabı. Yorumu size ait. İşte eserleri:

1. “Avrupa Kalite Ödülü 2000, Kamu Sektörü Kategorisinde Türkiye'den İlk Başvuru: Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi”, Marmara Üniversitesi Teknoloji Vakfı, İstanbul, Mayıs 2002.

2. “XI. Ulusal Yöneylem Araştırması Kongresi Bildiri Kitabı” Marmara Üniversitesi, İstanbul, Mart 1988.

Makaleler, bildiriler, seminerler, konferanslar listesine baktığımızda ise yok, yok. Bu verileri, bırakın TÜBİTAK Başkanı olmak için, asistanlık başvurusu için bile sunsanız, jüri üyeleri size ya güler ya da okkalı bir fırça çeker. Ama TÜBİTAK Başkanı, bunları, hem de TÜBİTAK sitesinde gururla sergiliyor.

Son günlerde üniversiteler ve TÜBİTAK ile ilgili pek çok bilgiye yer veriyoruz. Çünkü, çeşitli vesilelerle farklı kişilerce kamuoyuna, çok farklı bilgiler sunuluyor:

YÖK ve TÜBİTAK'ta düzen değişti. Başarısız olanlar gitti. Başarılı olanlar geldi. Bundan sonra Türkiye hem ilk 500'e daha fazla üniversite sokacak hem de bilim ve teknolojiye çağ atlayacak...

Keşke. Bunun böyle olmasını canı gönülden isteriz. Ama çarşambanın gelişi perşembeden belli olmuştur... ♥